

2.4. Pragmatická analýza

Implicitný autor v dialógu s modelovým čitateľom chce, aby sa *kvôli Pánovi* (1 Pt 2,13) podriadil autoritám v rámci spoločnosti i v rámci rodiny a tak uskutočnil Božiu vôľu (1 Pt 2,15) a bol, bez ohľadu na svoj sociálny status, slobodným Božím služobníkom (1 Pt 2,16). Predpokladaná námietka modelového čitateľa sa týka nezniesiteľnosti a nespravodlivosti utrpenia, ktoré z tohto postoja plynie alebo môže plynúť. Zdá sa akoby snaha byť presvedčivým apoštolom, ktorý umlčuje *nevedomosť nerozumných ľudí* (1 Pt 2,15) a získava ich pre oslavu Boha bola nevyhnutne spojená s utrpením. Do tohto rámca je vložená kristologická motivácia, v ktorej sa predkladajú Kristove postoje ako dokonalá ilustrácia toho, ako má vyzerat' odpoveď človeka na Božiu vôľu v nespravodlivej spoločnosti.

Podstata tejto motivácie spočíva v napodobňovaní Kristovho príkladu (1 Pt 2,21), ktorý je opísaný terminológiou Izaiášovho spevu (Iz 53,3-12) o Božom služobníkovi *par excellence*. Napodobňovanie Kristovho príkladu možno rozdeliť na niekoľko častí resp. stupňov.

Na prvom stupni je predstavená bezúhonnosť Krista, ktorý sa *nedopustil hriechu, ani lest' nebola v jeho ústach* (1 Pt 2,22). Kristov príklad a jeho bezúhonnosť je morálnym imperatívom pre tých, ktorí ako *novonarodené deti* (1 Pt 2,2) majú odložiť *všetku zlobu a každú lest'* (1 Pt 2,1).

Druhý stupeň dopĺňa Kristovu bezúhonnosť o rozmer trpezlivého znášania nespravodlivého utrpenia. Kristus nestratil bezúhonnosť a nekonal zle ani keď nespravodlivo trpel. Zostal verným Božej vôli konať dobro

aj vo chvíli veľmi podobnej situácii adresátov listu. Kristov príklad zároveň motivuje k odovzdaniu spravodlivosti do Božích rúk s poukazom na nespravodlivosť ľudských súdov úsudkov.

Na tretej úrovni napodobňovania Krista je dôraz položený na zachraňujúcom význame Ježišovho trpezlivého znášania utrpenia. Zároveň je tu posunutie intenzity znesiteľného utrpenia na stupeň obety vlastného života. Zmysel takejto obety je práve v jej zachraňujúcej hodnote.

Kristus sa obetuje, aby získal možnosť nového života pre všetkých. Kristus sa zrieka práva na spravodlivú odvetu, aby umožnil všetkým žiť a konať spravodlivo. Vďaka tejto obete je čitateľ, resp. poslucháč listu motivovaný nielen vďačnosťou za túto spásu, ale sám je zaangažovaný podobným spôsobom sprostredkovať iným toto oslobodenie od zla a prijatie do nových uzdravených vzťahov.